

Kratka Dnevna Zgodba

JANEZ HLADNIK:

STARA ZGODBA

Tone se je poslovil od doma. Premajhen je bil dom; preravnji so bili, da bi mogli od doma dobiti zagotovljeno življenje vsi otroci. Svet je velik, tako je menil Tone. Grem v Argentino! Poslovil se je od svojih dragih, poslovil tudi od svojega dekleta in je šel.

Tujec je prišel v tujo deželo. Našel je marsikatero rojaka, stopil je na Paternal, kjer je bila tedaj slovenska vas, iskal je človeka, ki bi mu dal pameten nasvet, ki bi mu pomagal v delo.

Obrnil se je na svojega znanca od doma, s katerim se je spoznal v Gorici. Nute ga je pogledal, ga je poslušal. On je delal za malovatja, pa se je menda ustrašil, da bi mu Tone delo odjedel; ali pa se je zbal, da ga bo Tone nadkrilil v delu. Bodi že kakorkoli, eno je gotovo: Nuto je menil: bom govoril s kapatasom. Tone tiste-ga odgovora nikdar ni dobil. Z Nutetom se ni od blizu več srečal.

Spet je iskal Tone dalje. Njegovi skromni prihranki so ginitili, negotovost vedno ista, rojaki so se izmikali. Zanašal se je, da mu bo slovenske matere sin podal roko in mu pokazal pot naprej, toda vedno se je prevaral. Res je tudi to, da so prav tedaj bili časi slabi in je marsikdo bil v lastni zadregi in seveda ni mogel pomagati drugemu roko v pomoč: res je pa tudi to, da je Tone našel na hladnem sprejem, na mrzle obraze in neljubeznive besede. Tisti, ki so se že ustalili v novi deželi, so pozabili na bridkosti prvih dni; pozabili so, kako tolažilno je za človeka, če najde prijazen obraz in doberhoten nasvet. Morda so bili vedno sebični, ki jih je v tujino nesel pohlep in počelo razumeti dolžnosti ljubezni in medsebojne pomoči. — Morda so bili taki že doma in so seveda tisto samopasnost tudi s seboj prinesli. Vsi gotovo niso šli od doma taki. Toda tukaj je Tone kar vse rojake našel take. Eden in drugi mu je še dal kako besedo, na katero se je zanašal, toda pomagal mu nihče ni.

Pojdi na naše društvo. — so mu svetlovali.

Bilo je že tedaj neko društvo na Paternalu nekje.

Prijazno so ga sprejeli.

"Ali si član?" so ga vprašali.

Ne. Nisem. Saj je šele nekaj dni, ko sem prišel in sedaj moram vendar najprej misliti na to, kako si bom zaslužil kak sold in si pomagal iz prve stiske, potem bom že lahko tudi član.

"Obžalujem, — naše društvo pomaga samo svojim članom," tako tolažbo je dobil Tone, ki je v poslednjem upanju potrkal na vrata slovenskih src.

Bridko ga je zadelo to. Vedno je bil zaveden Slovenec. Marsikdaj je moral katero pogoltniti zato, ker se ni hotel odreči svojemu narodu in prav za to, ker ni hotel ukloniti tilnika nasilniku, ki je hotel potučiti slovensko mladino, ni mogel pajti kruha na domačih tleh in ga je moral iti iskat v daljno tujino. Zanašal se je, da bo tam srečal rojake, ki mu bodo ljubezljivo stisnili roko in mu z dobrim in izkušnim nasvetom odprli pot do boljše bodočnosti, pa ga je čakalo eno razočaranje za drugim.

Ni bil samo Tone, ki se mu je tako zgodilo. Marsikoga že sem srečal, ki mi je tožil:

"Gospod, naši ljudje so najslabši med vsemi drugimi. Obrnil sem se na druge, in so mi pomagali, pri naših sem pa zastoj trkal."

Stvar sicer ni tako porazna, da bi se morali mi Slovenci sami sebe bolj sramovati kot drugi narodi, ker sem že tudi dostikrat imel posla z Nemcem, ki se mu je z Nemci ravno tako godilo in je dobil oporo šele v drugih ljudeh. Ravno tako sem zvedel od Poljakov.

Vsak narod ima pač precejšnje število takih otrok, ki samo sami sebe vidijo in ki so polni samoljubja, zavisti in nevoščljivosti. Mi ne delamo izjeme v tem in tako je imel ta Tone in še marsikateri drugi žalostna razočaranja s svojimi lastnimi rojaki.

Toda Toneove zgodbe s tem se ni bilo konec. Kdaj je bo konec, če se je pa šele začela.

Ko je uvidel, da je brezuspešen vsak poskus, da bi s pomočjo rojakov našel pot do dela, je moral začeti na lastne roke. Obrnil se je na agencijo, kjer je zvedel, da iščejo za kinto Italijana in da je plača \$50 mesečno. Ker je imel italijanski potni list in je tudi italijansko znal, je našel takoj vrata odprta in zagotovljeno delo, kjer je v miru koval načrte za svojo bodočnost v družbi ljudi druge narodnosti, ki so pa z njim ravnali kot s svojim lastnim bratom.

Pa je prišlo še tretje dejanje te drame.

Prišel je iz domovine njegov prijatelj, doma sosed.

Tone, kaj boš tukaj s temi Lahji. Pojdi, greva na koruzno bratov.

Več kot eno leto je Tone v božjem miru delal na kinti. Delo je bilo trdo, pa je bilo gotovo in precej dobro plačano, ker so mu nazadnje precej povisali, ker so videli, da je Tone dober delavec. Toda, kdo si ne bi želel boljšega! Tudi Tone si je.

S spretno roko sta oba delala naporno delo in zaslužila lepe solde. Poleg tega sta si pa bila prijatelja iz mladih dni in bi človek marsikatero nevedno rad požrl zato, da ima takega spremljevalca. Nekaj mesecev je šlo vse dobro. Kar nenadno pa dobi Tone pismo z doma. Pisala mu je zaročenka. Pismo, ki mu je vselej prineslo žarek veselja, je prišlo to pot kot grozeča nevihta. Bilo je polno čudnih vprašanj in sumničenj in dvomov. Tisti večer Tone ni zaspal. Zamislil se je, in bolj ko je prevdarjal, bolj gotov je bil, da je tukaj vmes neka spletkar. Vstal mu je sum na prijatelja, do katerega je postal nezaupen in kar naravnost je zagrabil stvar. Čez 6 tednov je dobil na svoje pismo odgovor iz katerega je zvedel, da je njegov "prijatelj" njega v svojih pisnih obrekoval.

Učela sta se in ne vem, če sta se še kdaj našla. To pa vem, da je Tone od tedaj postal zelo nezaupen do vseh rojakov, ker ga je po vseh bridkih razočaranjih, katere je doživel, nazadnje še obrekal njegov najboljši prijatelj. Tujci so mu pomagali, tujci so mu dali dela in dober nasvet. Rojaki pa so ga celo odpravili, kadar bi mu mogli podati roko.

Tako se je godilo Toneu in še pre mnogim.

Pa če bi hoteli šteti vse take zgodbe, ki so se dogodile, bi našli toliko in takih, da bi bila čudna razlika med številom tistih, ki so jih trpeli kot žrtve in tistih, ki so tako ravnali. Morda ga niti onega ni, kateri ne bi doživel od svojca, da mu je dal "kamen" na mesto "kruha" in "škorpiona" namesto "jajca." Toda zastoj boš pa iskal tistega, ki bi se obtožil, da je na tak način bratsko ljubezno izkazoval. To je pač za to, ker silo bode, pa sila nič ne boli, pač pa boli tistega, katerega vrbde.

Vsakdo se spominja le dobrih del, katere je storil; se spominja pomoči, katero je dal; denarja, ki ga je posodil, pa nikoli vrnjenega dobil.

Tudi taki so pomoči prosili, kateri so pozneje popolnoma pozabili, da je njihova dolžnost poplačati dolg. Vsakdo, pravim, se dobro spominja uslug, katere je drugim storil in ne hvaležnosti, katero je prejel in bridkosti, katere so mu drugi napravili. Nič kaj pa ni ostalo v spominu tisto, kar je kdo drugemu bridkosti prizadel s tem, ko ni imel zanj srca, ali pa ker ni bil hvaležen za prejete dobrote in ker ni vrnil storjenega dolga.

Tudi tole se je zgodilo:

Dobra oseba je siromašnemu fantku kupila obleko za prvo sveto Obhajilo, \$30 je bil strošek in s tem denarjem se je storilo, kar je bilo najbolje mogoče. Oče tistega fantka, ki je obleko dobil, pa je rekel takole: "Če niso mogli kupiti boljšega blaga, pa še tega ni bilo treba."

Tele misli sem hotel podati našim bralcem v prevdarek, da bi pretehtali, koliko prave narodne zavesti in bratske ljubezni je v nas!

Kaj naj bi človek povedal tistim, kateri trdijo: z vsemi drugimi ljudmi se lahko v miru živi, samo z našimi lastnimi rojaki pa ne! Vedno me iščejo zato, da bi me izrabili, a da bi

potem ne bomo imeli podpore v naših ljudeh.

Zastopnik Anton Krapenc je istega imenja, da sodelujejo samo za združitev vse Slovenije.

Stavljen, podpiran in sprejet je predlog, da sedanjí Jugoslovanski pomožni odbor slov. sekcija začasno prevzame vodstvo politične in obrambne akcije ter sodeluje z jugoslov. vladnimi zastopniki v Ameriki za združitev vseh Slovencev v demokratični in federativni Jugoslaviji. Ta odbor vodi vse posle do nameravanega Slov. narodnega kongresa v Ameriki.

Zastopnik Joseph Zalar namreč glasila, da je potreben kongres kaj kmalu. Povabi naj se na ta kongres zastopnike vseh centralnih slovenskih organizacij v Ameriki. Kongres naj bo odprt, da bo imel vsak dostop na kongres, da posluša in zasleduje delo kongresa. Čim večja bo udeležba, temveč bomo imeli zaledja v narodu.

Zastopnik Anton Krapenc poudarja, da naj se povabi vse, brez razlike, da bo to res pravi narodni sestanek.

Sledi splošna razprava, kako naj se sklíče kongres, da bo uspešen in dovolj reprezentativen.

Zastopnica Marie Prislend stavi predlog, ki je podpiran in sprejet da se izrazi zahvalo izvršnemu odboru odstoplega po-

ZAPISNIK

Seja Slovenske Sekcije Jugoslovanskega Pomožnega Odbora ki se je vršila v Morrison hotelu v Chicagu, 12. febr. 1942.

Nadaljevanje

Zastopnik Janko N. Rogelj vaneke vlade v Ameriki. Pravi, da on ni za tako Jugoslavijo, kot je bila v preteklosti. Je pa za pravično in demokratično Jugoslavijo.

Zastopnik Janko N. Rogelj izjavlja, da je neobhodno potrebno, da naše slovenske podporne organizacije izdajo posebno izjavo, v kateri bodo jasno in odločno povedale svoje stališče v politični ali obrambni akciji. V izjavi bi odločno povedali, da smo pripravljeni sodelovati z zastopniki jugoslovanske vlade v Ameriki za združitev vseh slovenskih pokrajev in domovini, kot se je to naglaševalo na seji. Obenem pa bi tudi odločno povedali, da mi ameriški Slovenci in Slovenke kot državljani Združenih držav ameriških želimo in sugeriramo našim ljudem odkraj morja prav tako demokracijo in svobodo, kakršno uživamo v Ameriki. Toliko odkritosrčni in iskreni pa moramo biti, da jim ne bomo želeli in sugerirali kaj slabšega, kot uživamo sami. To morajo storiti naše organizacije, kajti naši ljudje pričakujejo izrazite in jasne smernice. Če ne storimo tega,

potem ne bomo imeli podpore v naših ljudeh.

Zastopnik Anton Krapenc je istega imenja, da sodelujejo samo za združitev vse Slovenije.

Stavljen, podpiran in sprejet je predlog, da sedanjí Jugoslovanski pomožni odbor slov. sekcija začasno prevzame vodstvo politične in obrambne akcije ter sodeluje z jugoslov. vladnimi zastopniki v Ameriki za združitev vseh Slovencev v demokratični in federativni Jugoslaviji. Ta odbor vodi vse posle do nameravanega Slov. narodnega kongresa v Ameriki.

Zastopnik Joseph Zalar namreč glasila, da je potreben kongres kaj kmalu. Povabi naj se na ta kongres zastopnike vseh centralnih slovenskih organizacij v Ameriki. Kongres naj bo odprt, da bo imel vsak dostop na kongres, da posluša in zasleduje delo kongresa. Čim večja bo udeležba, temveč bomo imeli zaledja v narodu.

Zastopnik Anton Krapenc poudarja, da naj se povabi vse, brez razlike, da bo to res pravi narodni sestanek.

Sledi splošna razprava, kako naj se sklíče kongres, da bo uspešen in dovolj reprezentativen.

Zastopnica Marie Prislend stavi predlog, ki je podpiran in sprejet da se izrazi zahvalo izvršnemu odboru odstoplega po-

KUPUJTE

DEFENSE BONDS in STAMPS

litičnega odbora za vse delo, ki ga je napravil. Posebna zahvala gre tajniku Ivanu Moleku.

Predsednik Vincent Čankar zaključil sejo ob 5:15 popoldne.

Janko N. Rogelj, zapisnikar.

Radio Moskva naznanja, da sovjetska armada sedaj uporablja na južni fronti protitančni top novega izdelka.

Darwin, Canberri, Sittang...

TO SO KRAJI, O KATERIH ČITATE IN O KATERIH SLIŠATE V DNEVNIH POROČILIH V LISTIH IN PO RADIO

VSI TI KRAJI SO OZNAČENI V

HAMMONDOVEM NOVEM

Svetovnem Atlasu

ZBIRKA NANOVO IN LEPO TISKANIH ZEMLJEVIDOV V 7 BARVAH, KAŽE SVET, KAKORŠEN JE DANES IN VAM POMAGA RAZUMETI ZGODOVINSKO VAŽNO DELOVANJE DIKTATORSKIH IN DEMOKRATSKIH DRŽAV

Sedaj vsakdo potrebuje dobri atlas!

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

- Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.
- Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.
- Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tekom vojne in po vojni.

Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbruhu vojne), Anglesko otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socialističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Libanon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Osrednja Amerika in Zapadna Indija.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radevednost nima ožborja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nesprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladne svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globočino oceanov in jezer, dolgotrajnejših rek in prekopov, površino pogorjatih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

S A M O

35 centov

48 VELIKIH STRANI

NOVA IZDAJA

Naročite ga še danes!

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem simbolj izvečati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York, N. Y.

